

АЙЫРЫУЛА

«Къарайма да, сизде кризис кёрюнемейди»

Къабарты-Малкъары Президенти Арсен Канокоев кюн Къабарты-Малкъар Республиканы Парламентини Тёртюнчю чакъырлылары депутатлары айырыулада Къаралган 163-чю айыруу ушакда къл кётюргенди. Аны бла бирге бери Европарламентини италияны Джувьетто Къеза, Россия Федерацияны Къарал Думасыны Бюджет жаны бла комитетини председатели Юрий Васильев, РФ-ни Ара айыруу комиссиясыны секретары Николай Кошкин, Къарал Думаны депутаты, «Единая Россия» партианы Къабарты-Малкъарда куратору Ильяз Муслимов, КъМР-ни Айыруу комиссиясыны председатели Андрей Тулкин да келгенди.

Къл кётюрюп бошгандан сора Президент журналистле бла ушак этгенди. Ол жаны Парламент заманга тюз келген, жашау болуларын эсге алган, айыруула сепелик этген законла чыгарылыгына ушанганын билдиргенди. Юрий Васильев а республикада айыруулапъа хазырлануу бек тынгалы бардырылганын белгилегенди.

Андан сора Арсен Канокоев

бла аны биргесине келген къауум барысы да Нальчикни 32-чи школуну баргандыла. Мында алагъа школуну окуучулары жыр айтып, теспеп тобогенди. Юрий Васильевни айтыны бла къонакъланы бек алгъа компьютер классны кёрюрге эптенди. Ызы бла ала самбиле ашауу жерге, спорт залга да къарагандыла. Арсен Джувьетто Къеза, Россия Федерацияны Къарал Думасыны Бюджет жаны бла комитетини председатели Юрий Васильев, РФ-ни Ара айыруу комиссиясыны секретары Николай Кошкин, Къарал Думаны депутаты, «Единая Россия» партианы Къабарты-Малкъарда куратору Ильяз Муслимов, КъМР-ни Айыруу комиссиясыны председатели Андрей Тулкин да келгенди.

Къл кётюрюп бошгандан сора Президент журналистле бла ушак этгенди. Ол жаны Парламент заманга тюз келген, жашау болуларын эсге алган, айыруула сепелик этген законла чыгарылыгына ушанганын билдиргенди. Юрий Васильев а республикада айыруулапъа хазырлануу бек тынгалы бардырылганын белгилегенди.

Андан сора Арсен Канокоев

ларгъа, кеси сыйгенса айныкъауу аркилиги барды. Биз ол аркилик къалай сакъланганына къарайбыз. Ол жаны бла битю дунда да хал артыкъ тынчыкълы тойюдо. Мен акъл этгенден, халкъла, миллетле да бир бирини намьсын кёрюрге кереклиди. Ол заманда тынчыкъ болуушду» - дегенди.

Анг айыруула партиа тизмелеге кёр бардырылганына ол къалай къараганын да соргандыла. «Партия» ол закон бла къаралган структурада, граждана къурагъан организацияди. Аны себели ала кеслерини ичлеринден келечилени сайлап кёрюргендери хайыр болмаса, хата келтирлик тойюдо. Мен да айырыуларны аллай амал бла бардыруу жаныма. Айыруулагъа кеп партила къатышдыла. Германияда, Францида, Германияда, башка къараллада да жорюдо» - дегенди ол.

Ол сору Арсен Канокоев да берилгенди. Ол а шендо болумда би система барысында да тюз болуу деп, арта, айыруу, демократияны да кенг жолуна тохтаганын быздан сора, алгынги амалгъа да къайтыргъа бол-

лукъ болуу дегенди. Сизни республикада уал аман тойюдо, алай болмай да амалы жокъ эди. Нек дегенде Президентигиз иш кёлюдо, республиканы айттыуу бла байламлы мурастары кёлдо. Ала толукъларына ийнанам» - дегенди.

32-чи номерли школда эки айыруу участка орналганды.

ишкени жокъду. Сизни республикада уал аман тойюдо, алай болмай да амалы жокъ эди. Нек дегенде Президентигиз иш кёлюдо, республиканы айттыууу бла байламлы мурастары кёлдо. Ала толукъларына ийнанам» - дегенди.

32-чи номерли школда эки айыруу участка орналганды.

ды-105-чи бла 149-чу. Бери къл кётюрюрге келгенге жарыкъ макъамла бла тобогенди. Аууланьырга, абери сатып алыргъа сыйгеленге да артыкъ багъа болмагъа ашарыкъла, продукт да сатылгандыла. КълМР-ни Президентини, къонакъланы да лекълумла, чай, кофе бла сыйлагандыла.

Башланган тюрлениулен и андан ары бардырыргъа

Къабарты-Малкъарны Парламентини Председатели Бечеланы Ильяс ой бийчеси бла педагогика колледже къл кётюргенди. Андан сора ол журналистлеге республиканы законла чыгаруучу органыны 4-чю чакъырлыулары депутатларыны ишлерини юсюнден кесини къл къарамны билдиргенди.

« Айыруу система, депутатланы саны да башка болганыны себели алагъа из-

тйишлиди, - деп чертгенди Бечел улу.

Спикер республикада башланган социаль-экономика политика тынчыкълай, андан ары бардырыргъа кереклини чертгенди. «Арт жылда республикада адамланы жашаулары ишлеуру жаны бла кеп тюрлю ишле тамамлангандыла. Ачыкъ айтыргъа керекди: биз айыруучулары алпарында ушырга тойюболу-

мей, ишчи жерлени азайтмай, социальны жаны бла битю болуларын толтурургъа, орта бизнесге тутхуулу эгер кереклини чертгенди.

Айырында Бечел улу Законола чыгаруучу органны депутатлары мындан ары битю би ишлени тамамлау эгерге борчулдуду, дегенди.

Былдай подолдлежде орналган айыруу участка

леиме да торпендеди. Республиканы законла чыгаруучу органы айыруула партиа тизмелеге кёр баргандыла, ол себелден хар фракция партиа програмаларын жашауда бардыруула оман эс бурлукудуду. Ол болупда шендо финансы кризисни кезиунде магъаналды. Жукъуу бир неча жыл къыйын болукудуду, аны ючюн депутатла бары да бириги ишлерге

алган борчарыбызны толтурунбыз» - дегенди.

Россияны законла чыгаруучу органына айыруула барган башка субъектлерини арасында Къабарты-Малкъарны эчки белгийди спикер. Республиканы айыруу ким сайланганына кёр болгунун айта, ол Къабарты-Малкъар финансы кризисден тийишчисча чыгъарыла, адамланы жашау болуларына заран жетдир-

жаш адамладан топу болганын айтыргъа тийишлиди. Биринчи кёр къл кётюрюп студентле да бар эдиле. Бу кюн эсерлеринде байрамча къл кёл ючюн, алагъа концерт да къураганды.

Материалланы басмагъа ТЕКУЛАНЫ ХАУА бла АБДУЛЛАХЛАННЫ ФАТИМА хазырагандыла.

Суратланы Р. МАМИЕВ бла ТИКАЛАННЫ ФАТИМА алгандыла.

Тобещиу

Къонакъ халны жаратханды

Къабарты-Малкъарны Президенти Арсен Канокоев Правительство юсюнде Европарламентини бизни республикада айыруула къл кёл бардырылганына къарай келген депутаты Джувьетто Къеза бла тобогенди. Къонакъ Нальчикке Айыруучулары эркиликлерин къоруулау жаны бла «Гражданский контроль» деген коммерциала болмаган ассоциацияны башламчылыгы бла келгенди.

Джувьетто Къеза Къабарты-Малкъарда алгын да, 1983 жылда, болганын билдиргенди. Андан бери мында иш жанына улуу тюрлениу болганын, жаны мекляма ишленгелерин, жолла тап халгъа келтирилгендери, орамалда кеп багълалы автомашинала кёл ючюнгерин белгилегенди.

Ол Нальчикке 32-чи номерли школ артыкъда бек жаратханын айтады. «Республика социаль-экономика айынуу жолунда аллай иш кереклини этгенди. Къарайма да, кризис да сизге къатылмай, бир жаны бла окуп барды» - дегенди Къеза.

Арсен Канокоев республиканы башчылары арт юч жылда алагъа къалгъан проблемаланы кетериу бла кюрешини айтады. экономиканы бла финансны тутхууу айынуу жолуна сальырга къюлдан келгенин, халкъ молкюну артыкъда хайырлы беклюке да алгын юсюнде тура башлагъанын чертгенди. «Бизге къытылгъа къажуу кюрешин бардырырга тынчыракды, алгындан къалган улуу борчларбыздан къуулганбыз, жаныгыларбыз да жокъдула. Энди ишчи жерлени, жангы производстволаны къоруурун, артыкъда АПК-да гиче эм орталыкъ бизнесини айынууу ючюгъа алыкъкъбыз. Теш къараллалдан ашарыкъ продуктланы ташыуула чек салынган заманды да белюм къуруу инвестиция салыу жаны бла артыкъда хайырлы болукудуду» - деп билдиргенди Арсен Канокоев.

Джувьетто Къеза граждан обществоу айнытуу жаны бла республикада къаллай мадарла этилгендери билдире сыйгенди. Республиканы башчыны айтханын кёр, КълМР-де кеп жылланы ишлен турган жамуат организациалар, жамуат-культура араалар, миллет организациалардан сора да, мында КълМР-ни Президентинде Жамуат-консултатив совет эчки жылы ишлейди. Адамны эркиликтери жаны бла уполномоченный ишлеп башлаганына да бир жыл болады. Кеп да бармай, Россия Федерацияда, КълМР-де да Жамуат палата къураулукудуду.

«Жамуат организациаланы бизни ишибизге бичген багълаларына биз улуу магъана берейбиз» - дегенди Арсен Канокоев. Ол бизге тюз амалла табаргъа, оюнула эгерге болушуды. Дагында биз алагъа асламы информაციаны органыла бла бирге республиканы халкъны асламысыны да оюмун бирлеге болушкан кючгеа къарыулукудуду.

Билдиргенбишча, Къеза Нальчик шахарны тюрлю тюрлю айыруу участкаларында болганды, Майский ош Пролетар районлагъа да барганды. Аны бла бирге Россияны Жамуат палатасыны член, «Гражданский контроль» ассоциацияны председатели Александр Брод бла Социаль-политика титмулени «Аспект» арасыны президенти Георгий Федоров да болгандыла.

КълМР-ни Президентини бла Правительствоу пресс-службасы

Презентация

Алай аты бла альбому презентациясы тюрлене Къарал концент залда болганды. Аны Дуния Артик комитет эм чыгармачылыкны жамуат академиясы къурагандыла. Альбому автору КълМР-ни культурасыны сыйлы къулуукучу Аус Бетугановду.

Ол кюн анга «Къонакъгъа Ингушетиядан, Север Осетия-Аланиядан, Къарачай-Черкесден, Чечен Республиканы, Абхазиядан да къо-

накъла келген эдиле. Аланы арааларында жырчыла Надар Гушати, Магомт Ясаев, Алаудин Эсмураев, Светлана Тхагалелова, Ирина Даурова, Джувьетта Мезова, Чирем Озрокко, «Экстрим», «Русь» теспеу ансамбльле, дагында башкала да бар эдиле. Ала, Аусин сезберине этилген жырланы айтып, залда олтургъанланы къуандырдыла.

Москвадан а композитор, РФ-ни культураны сыйлы

къулуукучу Павел Беккерман, жаны Марико Соболева да келген эдиле.

Бир ингирде кеп миллетлени келечилерин жыйып, алай алапат концерт къурагъан алай тын иш тойюдо. Арай-тала билмеген Аус а ол ишни бийик даражада тамамлагандыла.

ХОЛАЛАННЫ Мариянт. СУРАТДА (солдан оннга): И. Даурова, А. Бетуганов, П. Беккерман, М. Соболева.

Сурат авторунду.

РФ-НИ КЪЫРАЛ ДУМАСЫНДА

Жамуатха хайыр келтирлик тозетиуле

Кеп болмай депутатла Налог кодексе тозетиуни биринчи окулуунууда къобыл кёргенди. Анга кёр къобыл кёл ючюнден окулуунууда окулууры ючюн халкъ тёлере ош берилди. Дагында февралыны аягында къырал корпорациягъа налог салынуу жаны жоругу да ош окулуунууда да къобыл этилгенди. Ол мордала, аланы жашауларыны оюмларына кёр, дуня къытылганы кезиунде жамуатны жашауу тутхуу эгер болукудуду.

«Биринчи тозетиу ююорде аладан гичелени окулууры ючюн халкъ тёлениу кеси боюларына алган къарандылашгъа бла эгечеге льгюнала береди, - деп аныгъатханды бизни редакциягъа Къарал Думаны Бюджет эм налогла жаны бла комитетини председатели Юрий Васильев. Жашауда кеп тюрлю зат бо-

лады. Сёз ючюн, ата-анала айырылып, неди ишлерин тас этип, неди пенсиягъа чыгып, сабийлерини вузда неди лицейде окулууларына халкъ тёлере оялары болмай къалды эсе, ол аурулукуну ишлерге жарауу тамата къарындашла бла эгече кесери боюларына алыргъа болукудуду. Налог кодексе тозети-

уле толусуналлы къобыл этилселе, алагъа тёлеген налогларыны бир кесиге къайтарылыкъды. Жаланда бир затны эгертиге оюм: алай льгюта кондо огуыгъаланы къарындашларына бла эгечелерине бериледи. Дагында алай тургъанлары жыл санлары 24-ден озмагъа керекди.

Экинчи тозетиу Налог кодекси экинчи кесигини 251-чи статьясына кийириледи. Ол къырал корпорациягъа неди фондла къырал къошхан ырысхыдан алынган фидайгъа налог тёлениу кетереди.

Айыры 2-чи бетледи.

Жангылыкъла

Биринги ишлерге келишгенди

Россия Федерацияны Президентини Дмитрий Медведев къырал жумуш бла Испаниягъа барганды. Мадридан халкъла аралы аэропортунда анга къыраллы башчылары жарыкъ тобогенди. 2-чи мартта уа ол бу къыраллы патчы Хуан Карлос бла эки жангы сёлеширини бардырды. Тобещиуде халкъла аралы проблемала, бирге ишленуу келишимле союлгенди. Ызы бла Дмитрий Медведев жамуат обществоу форумуна къатышханды.

Кытылгъа къырал бошчаланы экиге белгенди

Аха къытылгъа Европа Союзу къырал башчылары экиге белгенди: эртедеги эм жылгъа. Брюссельде бардырылган саммитде Союзу эртегили членлери бол-

гъан къыралланы башчылары, Восток Европаны эм Прибалтиканы къыралларына болушукъгъа 190 миллиард евро берирге керекди деген предложениегъа къажуу тургандыла. Быллай Германияны канцелери Ангела Меркел ол предложениегъа къаты къажуу сыйгенди. «Венгриягъа керек болганды да болушкъын. Восток Европаны эм Прибалтиканы къыралларына уа алай болушукъ эгер кереклини жокъду» - дегенди ол.

Сёлешмей тюр дегенлеринде, жырлаганды

Венецуланы президентини Уго Чавесни тамыгы бир кесек ауругъанды, врачла сёлешмей ючюн тургъа керексе, дегенди. «Ючюн угъай, бир ючю да туралыкъ тоюлмай сёлешмей» - дегенди диниула аты айтылгъан къырал башчы. Сора халкъ алында сёлешмей туралмазлары бир блевек сагытны оюму айтадындан сора да, жыр жырлап билдиргенди.

Басмагъа ХУЧИНАЛАННЫ Ануар хазыраганды.

Итогъа

Регионланы асламысында «Единая Россия» алчыды

Россияге озган ийикюн, кертю окунуу, улуу сайлауу кию эди. Кыралны 79 регионунда миллионла бла адамла законла чыгаруучу органдарыны депутатланы энда шахар башчылыгы айыргандыла. РФ-ни Ара айыруу комиссиясы оюмуна кёр, айыруула къураулуу этгенди, къл кётюрюрге адамла кереклини тегили келгенди, артыкъ улуу бузукълукъла да болмагандыла.

Законола чыгаруучу жыйылыулугъа айыруула бир жылгъа 9 регионда бардырылгандыла: Хакасияда, Татарстанда, Ненец автоном округда, Архангельск, Владимир, Волгоград областларда, Къабарты-Малкъарда, Къарачай-Черкесде бла Брянскде. Алгандан этилген тюрлеуеге кер, аланы барысында да «Единая Россия» алчыды. Аны кандидатлары ючюн къл кётюргенде 42 ми андан да кеп процентини тутулду. Бу партиа жаны къл кётюргенде Татарстанда барысында да кёлюле-80

процентден артыкъ. Къабарты-Малкъар эм Къарачай-Черкес республикада да ол процентле уллудула.

Экинчи жерге уа коммунистле чыкъгандыла. Кертиди, аланы алычла бла араларында башчылыгы ич кесекти. Ючюнчо эм тюртюнчю жерлени уа ЛДПР бла «Справедливая Россия» юлешгенди. Юч субъекте уа «Россияны патриотлары» аланы жете келгенди. Хакасияда уа ала жетиге процентлик чекден озгандыла. КълМР-де уа коммунистле жукъуулашхандыла.

Жазылыу

Хурметли окуучучула!

«Заман» газетте сиз сувязыны кыайсы почта бөлүмюнде да жазылыргъа болукусуз.

Жазылынуу багъасы:
бир айгъа - 59 сом 25 коп.
юч айгъа - 178 сом 05 коп.

Жанхотияны Эл Советини депутаты Байкъшыны Назир.

Бизни индексибиз - 51532

КыМР-ни ПАРЛАМЕНТИНИ ПРЕЗИДИУМУНДА

Битеу партиялага тенглик жалчытырыллыкды

Законодатель органы Президиуму казыюу жыйынууну КыМР-ни Парламентинин Президенти орунбасары Хазратали Бердов бардырганды.

Законодатель, кырал кыруушу эм жер-жерси саумурауленяны сопласору жапы бл комитети председатели орунбасары Гылыяны Борис федеральный законодательствозга келишидириллик «Муниципальный кыруулануы совети бл аймакмыкда ишлеу жапы бл КыБарты-Малкыар Республиканы кырал властыны оргаларына полномочияларны юсонден» КыМР-ни законуну проектиси сюозюуг кертзотгенди. Жыйылса, андан сора да, «Айрыула бардырына туруп айрыу залог көтөрүлгөнни бл байланы КыБарты-Малкыар Республиканы бир бир закондател актарына торлеулеу кийриую юсонден» КыМР-ни законуну проектиси да сюозюлгөн. Ол торлеулеу РФ-ни субъекттерини, жер-жерси саумурауленяны, аны кибики муниципалдык кыруулануу аластыларына законда чыгаруучу (представительный) оргаларына депутатла айыруула политика партиялары бл кандидатланы бир кибики онглара болурларына бурууптууду.

Экономика политика жапы бл комитети председатели Анатолий Аталюков айтыу бл КыБарты-Малкыар Республиканы Правительствосуну КыМР-ни иелигине болгон регион магнаныла автомобиль жоланы эм аланы кёпюрлерини федеральный мелике хажысы берууге мразылыгы юсонден тыныне да кыралгында. Аны документтери КыМР-ни Парламентини баш маддарлары юсюн юлю планна кийригенди. Алагы 2009 жылда жаз башы союнда кыралыкыды. Кесери ул депутатла берилгенди. Ала аны юсонден оюмлары, предложениелары хажырылганга кёре, бу жууш «Биз» - Россияны иелерины «Биз» деген битеруссей акцияны келчирине бийыл республикада экинчи кере бардырылды. Анча жамауат жашауга тири кыатышкан, хунерли жашла бл кызыл салындады. «Паспорт сизге, правора бергенден сора, борча бл салды. Мындан ары КыБарты-Малкыарны айнууна ишлерге болуосуз», - дегенди.

Алай бл ол кюн Россияны иелерины болгон магнаныла шажыгытты документтери Нальчикден Диналаны Мариям бл Бегийланы Зауур, Баксан райондан Чеченаны Залим, Черек райондан Моксаланы Мурат, Кегем райондан Кыулийланы Мариам, Элбрус райондан Уяналаны Зайнаб бл Афаюканы Озарбий эм башчалы Хазратали Бердовуна КыМР-ни законуну проектиси коллаганды. «Паспорт сизге, правора бергенден сора, борча бл салды. Мындан ары КыБарты-Малкыарны айнууна ишлерге болуосуз», - дегенди.

Митетини председатели орунбасары Имель Даво РФ-ни Кырал Думасында Парламент тынгылаулага кыатышканы юсонден тынгылы айтханды. Анча ула булайл тема сюозилгенди: «Федеральный кырал били беруу стандарт- кёл миллетни жамауаны тутуучу ул айнуучу стратегиялык хазнасыны маддарды: Россияны Федерацияны субъекттерини закондател башламчылыклары». Тынгылаулага Кырал Думаны депутатлары, Федерация Советини члендери, федеральный министрволаны, властыны регион оргаларыны келечирине, алиппе, кеспертле кыатышкандыла. И. Даво айтханды кёре, жыйылганды бир бирлерини оюмларына тынгылагандыла, бир бирлерине акылыларын айтхандыла. Сюозюлгөн вопрося кёре, тийишли рекомендацяны бл кыбыл этилгенди.

КыМР-ни Парламентини пресс-службасы

Жамауатга хайыр келтирлик тюзетиуле

Ахыры. Алы 1-чи беттеди.

«Алай мында льгота жаланды устанай калганы кыруула кере болмаганды кырал корпорациялага бл фондлага берилди, дегенди Юрий Васильев. Шендю ырыксы взосодан тошгон фыйдага налог эки кере салынганды: аны бандоха алганды ол ырыксы кыратханда да. Алай бл бирде фыйдага салынган налог сатыудан алынган ахчаны 40 проценти чаклы бирин тутханды. Тюзетиуле кыбыл этилгенден сора фонд бл кырал корпорация налогту жаланды ырыксыны сатыудан тошгон фыйда экион тёлериулеу.

«Алай мында льгота жаланды устанай калганы кыруула кере болмаганды кырал корпорациялага бл фондлага берилди, дегенди Юрий Васильев. Шендю ырыксы взосодан тошгон фыйдага налог эки кере салынганды: аны бандоха алганды ол ырыксы кыратханда да. Алай бл бирде фыйдага салынган налог сатыудан алынган ахчаны 40 проценти чаклы бирин тутханды. Тюзетиуле кыбыл этилгенден сора фонд бл кырал корпорация налогту жаланды ырыксыны сатыудан тошгон фыйда экион тёлериулеу.

«Алай мында льгота жаланды устанай калганы кыруула кере болмаганды кырал корпорациялага бл фондлага берилди, дегенди Юрий Васильев. Шендю ырыксы взосодан тошгон фыйдага налог эки кере салынганды: аны бандоха алганды ол ырыксы кыратханда да. Алай бл бирде фыйдага салынган налог сатыудан алынган ахчаны 40 проценти чаклы бирин тутханды. Тюзетиуле кыбыл этилгенден сора фонд бл кырал корпорация налогту жаланды ырыксыны сатыудан тошгон фыйда экион тёлериулеу.

«Алай мында льгота жаланды устанай калганы кыруула кере болмаганды кырал корпорациялага бл фондлага берилди, дегенди Юрий Васильев. Шендю ырыксы взосодан тошгон фыйдага налог эки кере салынганды: аны бандоха алганды ол ырыксы кыратханда да. Алай бл бирде фыйдага салынган налог сатыудан алынган ахчаны 40 проценти чаклы бирин тутханды. Тюзетиуле кыбыл этилгенден сора фонд бл кырал корпорация налогту жаланды ырыксыны сатыудан тошгон фыйда экион тёлериулеу.

Кыуанчы иш

Паспортланы - депутатланы кыолларындан

Муратларына жетгенди

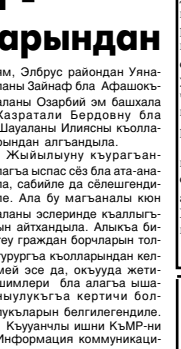
Кыуанчы иш

Паспортланы - депутатланы кыолларындан

Муратларына жетгенди

Кыуанчы иш

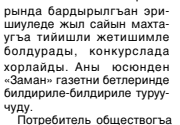
Паспортланы - депутатланы кыолларындан

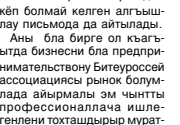
Муратларына жетгенди

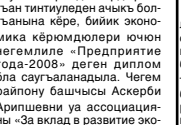
Кыуанчы иш

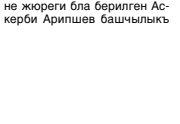
Паспортланы - депутатланы кыолларындан

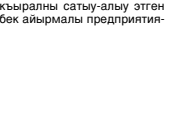
Муратларына жетгенди

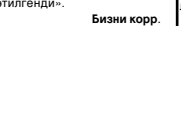
Кыуанчы иш

Паспортланы - депутатланы кыолларындан

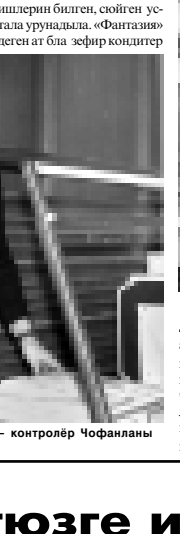
Муратларына жетгенди

Промышленность

Качестволу ашарык чыгарадыла

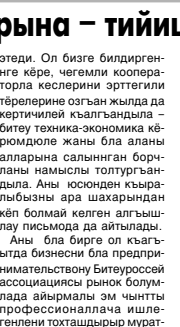
Вольный Ауулда чекленген жуушпаны болган «Агропродукт» обществода ишлерин билген, сыйген устаныла урунадыла. «Фантазия» деген ат бл эфир кондитер

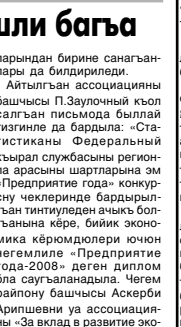
Кыуанчы иш

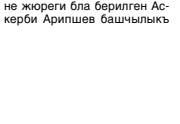
Кыуанчы иш

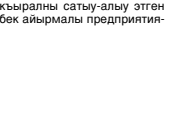
Кыуанчы иш

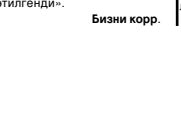
Кыуанчы иш

Кыуанчы иш

Кыуанчы иш

Эски сурат

Огьурлу ыз кьойганды

Бу суратха Рнкой элли ингириги школунда 60-чы жылда окуу таныны кызуу токтодо. Ал тизгени ордасында школун директору, кыраачайы жаш Лайпаныаны Али отурады. Ол Москва педагогика жаны бля Б.К. Круковский берген эди. Быва бля Надежда Константиновна тилек: "Мен калкыбызга билим берме керекме", деп, Азияга ишере барганды. Анда, кулаклага саналып, тууган жерлеринден кичирөөлгөн таулангы окытканды.

Милтебиз Азиядан кытайхандан сора Лайпаныны Али, бир жерде токтоп кытайлы, устак керекти тау өлгөдө окутуу турганды. Аыр жылларнда Рнкойда жашаганды. Колхоз да иштери, орта билимдери болмагандыны зор бля ингири школга жайганды. Алини таныгына аны жорук халалыгыны, жумушкыгыны айтып башмагыдыла. Бир жол, кышыда, школдан юйге кытай убакда, кыр юсюнде эки чыкканычкыны сууктан беле тургананары көрүп, юйөнө келтирип, от жагыны кытына салганды. Ала, эс жия, кымылдай башлаганай, кишикти жетип ашап кьойганды. Лайпан улу, чык-

ханлагла жан аурутуп, ачы жылган эди. Дагыда бир сейрикти шарт, Школуну бля устак жашаган жери арасында бир километр узаклык болганды. Лайпан улу ишин бошар заманга ити бля киштиги кюн сайын шолко келет тургандына, юйге илерпи бля бирге кытайханды. Кичиренчолкөн келген жылда эрде билими адамга аз эдеди. Алий пенсияга чыгыарга заманы жеткен хар адамны кытагыллары кеси хазырлап турганды. Аны огурлу иштерин лнкойку бля бля да унутмайды. Лайпан улу 1969 жылы Чөгем эрде машина уруп ауханды.

ЭЛЕККУЛЫНЫ ХАСАН. СУРАТДА: ач тизгине отурганна (солдан оңго) Даягыланы Хусей, Гелластанды Борис, Лайпаныны Али Киримович (директор), Бечелланы Мусса, Кылабекланы Суфрин. Башында тизгине: Кьонксыланы Азрет, Гелластанды Кесам, Онейланы Сагит, кыбартылы тиширүү (Ачы белгизди), Жарашууны Юсуп, Лайпаныны Эмфира (Алийни кызы), Георгеланы Ханарый, Тито Кереров, Газаланы Назир.

ХАЛКЪ БАЙРАМ ЖАРЫК МУЗЫКА, ЧЫРЛАМАЛА, ХЫЧИНЛЕ...

Озган шабат кюн Нальчикде Ахазия майданда слаяны халканы бек сойгөн, бурунгу байрамлары - Масленица - белгиленгенди.

Жыйылгана бодуркыну кюйдоргенди.

Майданда орус районлада келгенге, келерини «юйчолкөлерин», бурундача, жарашуулар, халт кынага лага уа торло-торло формалары ичирингенди, оозуну орынланган чыраламалар да табаклагла тизил, хар жанлаганга шырапыр тобой эдиле. Аланы ичинде «Куураач» кафе да сылгаганды кьонксыланы хычинле, берекле бля. Ол Байрамды музыка, жыр азитилмесек? Майданын сахнасында духова оркестр, алгандан окуэна согулп, хар

ланы жыр-төпсө ансамблиери, артистлери, СКГИИ-ни студентлери да болгандыла. Артистле, орус халк жырлары жырлап, төпсөлд, солургуа келгенлени кыуандыргыдыла.

Байрамны КьМР-ни информация коммуникацияла, жамауат биригулени эм жаш телюно иштери жаны бля министрствосу кырагандыны себепли санагана министр Борис Павтов чыгылып, ары келгенлени барын да алгышлаганды. Андан сора сөз КьМР-ни културасына сыйлы културлуксу Уйбашаны Амурга, орус култура-миллет араны таматасы Анатолий Канунникова эм башкалагла берилгенди. Азор, хар замандача, жарык эрдегичди. «Руссий билим бля балкарский хачин», деп, ары келгенлени юйдоргонди.

Элбрус райондан да бар эдиле келечиле. Жырчы Гайланы Тахире кырауула жарык тобогенди. Майдандагыланы барындан да бек ыразы уа, баям, сабийле эдиле. Ала, кьолларына да бирер чырала альпы, аны да ашкыа ала, алаид айланган ат арбада бля гитте поезде улу, улу зауклук тапхандыла. Байрамны ахырында уа ары жыйылгана Масленица башкалагла «Бодуркыну - юйдоргонди. Аны бирелери Прохладна район келечилери келтирген эдиле.

САРАККУЛЛАНЫ АСИТ. Сураты А ЕЛКАНОВ алганды.

КАДРЛА

КьМР-де МВД-чы системасында кадрла бля ишеуе магнаны жери алады. Министрствода ол жаны бля халны, келир заманда аны игилдире барыну кылайды олныре болгонларны юсонден биз ич ишлени министр инистри орунбасары, кадрла управлениы наматасы милицияны полковниги Виталий Горчев бля ушак эттебиз.

-КьМР-де МВД-чы коллегиясы ахыргы жыйылуунда ич ишлени министр инистри милицияны генерал-майору Юрий Тимчак 2009 жыл кадрла бля бля ишеуе магнаны жери алады. Виталий Анатольевич, сиз ол ишигизде аз затха абырсыз эс бурмушсуз.

-Керти айтаас, быйыл министрствода кадрла бля ишеуе улуу болугуан министр ачык айтканды. Биз аны поз аныгалабыз. Бек улуу коч эчки составы хар адамны билими эдирюксүз, сынауу келтюрсүз бурмушту бармыда. Аны эге айткы, биз 1-чи сфералык башлап юйрету ишлени системасы РФ-ни Ишлени министрствосуу изилмерине тиешилдикле бардыргана киршигени.

-Былда сөз службаны, бөлөмүн хар биринде эчки составланы жагыча юйретуно колгола ашы изленди. Быйыл ишлени программасы жарашдырылганды. Анда уа

ЖЕТИШИМ Кишиге ал бермейди

Школчунаны араларында торло-торло предметледен бардырылган олимпиадала башлагандыла. Алага кытышып, айырмалы болганыланы араларында Бабугэнт школуну 9-чу классыны окуучусу Акылланы Лейла да барды.

Ол бир неча предметден район даражада хорлагандан сора республикалы олимпиадала эришгенди. Алада да бабугэнтчи кыз алгербрадан биринчи, биологиядан экинчи жерлени алганды. Физикадан да выден аспан балл алган болмаганды.

Энди уа Лейла алгербрадан бардырылган битеуроссий олимпиаданы ахыр, 4-чу кезиюне, кытайшырга тебей турды. Ары ол КьМР-ни билим берюу эм илму министрини буйругу бля барды.

ТАПКАХАНЛАНЫ АМИНАТ. Сурат авторунду.

Башхалага юлгю кьргюзтюрге керекдиле

артыкда патриот ниетде юйретиле улуу магана берилгенди. Аны бля бирге уа тобондун башка дерк кылуучуларны профессионал усталыктарын эдирюксүз изленди. Биз аны жетишилми тамамларга хазырбиз. МВД-ны аппаратыны службаныны башчылары ич ишлени органылары тамалары дайын ишлеген семиндра билимдери, сынаууларын эдирюксүз. Ала команда-штаб окуулуга кытышдыла.

Озган жылда 479 културлук профессионал билим берген курслада окуучуларга, 182-чи уа жагы усталыкка юйреткен курслага жоргогонди. Республикада Ишлени министрствосунда сурт-саба жортоп, ушак атыу, усталыкны эдирюксүз РФ-ни МВД-чыны 955-00-чу номерли буйругуну изилмерине эм КьМР-де МВД-ны 1424-06-чы номерли буйругуна эм методика рекомендацияларыны тиешилдикле бардырыдыла. Министрствону Нальчикде спорткомплексини тиринде иш токтоузу бардырыды. Берген келгенге инструкторлары методистлени башчыларында ушак атыуда усталыкларында кысыды. Мында методика классда керекти окуучу методикалы материалды бергенде агитация бардыла. Ол торло

мадарланы хайырында КьМР-де МВД озган жылда Россияни Ишлени министрствосууну 5-чи чемпионатында буюш саутдан атыудан, биатлондан, кросс чабыудан, ушак аты турганай кырмаудан өтоуден, сауутсуз кеси косин кыоруудан алчы жерлеге тиешили болганды.

-Виталий Анатольевич, кадрла бля ишеуе эчки составны психология халы ючюн кыбуругуна тиешили эс бурмушсуз керекли хасыды. Сизде ол жаны бля не эттиди? -Керти бля да, эчки составны келп службалары - ОМОН, милицияны патруль-пост службасы, милицияны артыкда кыыйын борну тамамлаган бөлөмө - адамны жанына, сынаны кыркчуулу болуп кылам, аны психология бля аурттиды. Биз аны дайым эсиз беле тутубаз, кьолбуздан келгенге, кадрланы уруну, жашуу болумлары, солургуа ич ишленин юйретуно кел торло мадарларын этебиз. Бизни ишбизде алайсыз болуруга ала да жокуя.

ни ишеуе калай алгыаныбызны аныгалаганды турбады. Ишге киргизге оюгендеден бизни бек биринчи изленгенди, кыыйын болуга тошоп кыагын кезимде алапы социалканы тулулуугу. Аны себепле сауулклары тигиледи, аланы акылыларында кылуу, жетишимдиклик болмаганы баш магына бериледи. Артада эчки составы хар адамны сауулкы болуруна кыайтырылуку уллуду.

КьМР-де Ишлени министрствосунда эм аны жар-журлугу органыранда 22 инспектор психолог барды. Ала эчки составны психологияны ортада болуруна, тоз ишлерине кыайтырылуку уллуду.

Ишлени бөлөмөлөрини квалификация чын берилген кулукчуларныа кьоркөкөргө тойдурюно белги берилди, андан сора да, жаннасына ачма сауга кышудыла (2-чи классы специалысте 5 процент, 1-чи классыга 8 процент, 1-чи классы специалысте-насихатчыга 10 процент). Ол торло кыайтырылуку, испас-фосорюу денгенча затла милицияда кулукчу этгенлени иш кьлөлөклерин кетюрледи, аскер хазырлыкларыны эдирюксүзлери, борчларын толтуруларына себеплик этведи.

-Дагыда быйлай бир соруу барды. Сизге биогонгю болууга кьер миллицияны кулукчу-чусу кылай болууга керекди деп сораса, сиз ага калай жууап берир эди? -Мен акыл этгенден, ич ишлени органыранда кулукчу этген адам хар не жаны бля да билимиги, кырауулу, адепти, намысы болууга керекди. Ол адамдыгы, борчун толтурууга хазырлыгы бля да башкалагла юлгю кьргюзтюрге тиешилди.

Ушакны башкалагла жазганды. ТЕММОЛАНЫ МУХАДИН жазганды.

Кьрмоч Тиширүланы байрам колерин саклап турмай, суратлу мадурла агат, кьрмоч кырагандыла.

Музейни директоруну илму жаны бля орунбасары Нина Леонтьева КьМКУ-ну колледжинден келген жашлагла, кызылагла экскурсия этирди, суратланы, авторланы келеринден да айткы, эдирюксүз андан сора ачкан эдиле. Сөлөшөлгени саынды да Леонтьева, биринчи болуп, тиширү хар кимни да жашауунда кылай улуу жерини атылап белгиледи. Аны билдиргенге кере, кьрмочно баш кыяматы да

Жар суратда - бийик поэзия

олду. Суратчыла тиширү хар бир кезиме кьрмоч, хар торло тил бля хайырланганын, бирде уа аны сыфаты белгиге айланганына да эс бурганды Нина Гурюевна.

Керти окуэна, музейни суратла дагытылмайды. Аланы ичине Н.Куррашину «Жаз башы» деген энди. Ол, Нина Леонтьева, айтканай, белгилди. Анда художник жаш тиширү сыфатын ишлейди, аны жаз башына, жангырлагла, өмюрлөк жашагыла тен эрде, Сора биз аны белгилги италиялы суратчы Жангырыну өмюрюнде жашаганы Боттичеллини «Венерыны тууганы» бля «Жаз башы» деген иштерине ушактанды да аныгалабыз. Алай бля арада беш өмюрөттенгиче, тиширү кыачы, кючю торпөгемегине тошоенбиз.

«Шаудан Бойнунда».

Мында хар сурат битеуроссий поэзиядан наму тизгилени да тошоиртедиз эсе. Искусстведен Нелли Сундукчу, сөз кочон, белгилги орус художник В.Боровиковский ишленген Полюховичны портрете атып, Я.Полонский назмуны окуэну эди. Алай тизгилени хар бирне табарга боллукду.

Кьрмочте тиширү арилукуну башкалагла суратчыла, Артадан-артка, жыйырмачы өмюрю альпында, андан кичирак ишленгендеде уа кысхачча, кызыл жаулук кысхачча, кьолларында чөпчү башкы айтылганды. Мухадин Кишенин «Таулу кызы» деген эм башка суратла уа жыйырмачы өмюрде жашаганы талуу тиширүларбарыны кыруу портретинде, кьргюзтюр кьомоймайды. Алада аланы ич дуниялары, умтулары, ниетлери да ачыктылады.

Биз тизде Нурмагомедов, Василий Платонов бля Шаудан Бойнунда» деген чыгармасын эчки айтмай болмаймы. Аны хар баткичи иши - тиширү жырыды, поэзияды. Аны кызыларыны сейир ариу пастикалары, атырларын, хар биринде хайырланган торсонлери кырауучу жорегине олгарыгат жетегеде.

Кьрмочте тиширү арилукуну башкалагла суратчыла, Артадан-артка, жыйырмачы өмюрю альпында, андан кичирак ишленгендеде уа кысхачча, кызыл жаулук кысхачча, кьолларында чөпчү башкы айтылганды. Мухадин Кишенин «Таулу кызы» деген эм башка суратла уа жыйырмачы өмюрде жашаганы талуу тиширүларбарыны кыруу портретинде, кьргюзтюр кьомоймайды. Алада аланы ич дуниялары, умтулары, ниетлери да ачыктылады.

Биз тизде Нурмагомедов, Василий Платонов бля Шаудан Бойнунда» деген чыгармасын эчки айтмай болмаймы. Аны хар баткичи иши - тиширү жырыды, поэзияды. Аны кызыларыны сейир ариу пастикалары, атырларын, хар биринде хайырланган торсонлери кырауучу жорегине олгарыгат жетегеде.

Кьрмочте тиширү арилукуну башкалагла суратчыла, Артадан-артка, жыйырмачы өмюрю альпында, андан кичирак ишленгендеде уа кысхачча, кызыл жаулук кысхачча, кьолларында чөпчү башкы айтылганды. Мухадин Кишенин «Таулу кызы» деген эм башка суратла уа жыйырмачы өмюрде жашаганы талуу тиширүларбарыны кыруу портретинде, кьргюзтюр кьомоймайды. Алада аланы ич дуниялары, умтулары, ниетлери да ачыктылады.

КОНЦЕРТ

Искусстволаны Севар-Кавказа кырап институту, башка окуучу юйге бля баймактык жорюктон, торло-торло эришилче кулугураганай турды. Аны бля кыргалай, өнөкчүлуктары факульту жаш музикачылар да кьонкына чакырылып, ала окуучу юйлуу залында концертлери береди. Кел болмай Нальчикке халканы конурталаны дурлаты, гитарист Владислав Домогацкий.

Гитараны устасына кызыу кьарсла

Музыканты бля жорюкуунда да шарт эзелгенди. Немейчи композитор И.Бах органга, клавиесинге өмюрлөк музыка жазганы бля белгиледи. Домогацкий аны бир чыгармасын гитарга келишириштиргенди.

Музыка школына окуучулары, инстлуну студентлери да шун болуп тынгылагандыла кына болууга. Ала Владислав Домогацкий концерттинде улуу зауклук алгандыла.

УЧРЕДИТЕЛЬ: КЪ-КАБАРТЫ-МАЛЪКАР РЕСПУБЛИКАНЫ ПАРЛАМЕНТИ БЛА ПРАВИТЕЛЬСТВОСУ

Баш редактор АТТАЛАНЫ ЖАМАЛ. РЕДКОЛЛЕГИЯ: АЛИКАЛЛАНЫ ВЛАДИМИР, АППАИЛАНЫ МУЗАФАР (баш редактору орунбасары), БЕШАПАЛЛАНЫ МУТГАЛИ (баш редактору орунбасары), БИГГИТЛАНЫ АМИНАТ, ХУСЕЙЛИНИ ХУДА, ТОКУМАЛАНЫ ТЕКЕЛИНИ ТОКТАЛЫНИ БОРИС (жууалы секретары).

ТЕЛЕФОНЫ: Редактору примыания - 42-63-41. Баш редактору орунбасары - 42-38-21, 47-26-22. Жууалы секретары - 42-66-85. Секретары - 40-93-62. Корреспондент - 42-63-52. РЕДАКЦИОНЫ БЕЛОМӨЛӨРИ: Жамауат-политика ашануу бөлөмө - 42-67-68, 42-64-20. Экономиканы бөлөмө - 42-66-73. Култураны бөлөмө - 42-75-82. Социальный политиканы бөлөмө - 42-66-76, 47-27-59. Жаг кызыкты бля спорту бөлөмө - 47-26-39, 42-66-71. Письмаланы, рекламаланы эм билдирүүлени бөлөмө - 42-37-94. Тилмачланы бөлөмө - 47-31-28. Сурат алачуу бөлөмө - 42-68-72. Выходит: 42-38-97. Операторла - 47-26-28, 42-39-65.

Редакция авторла бля кызыгы жорюгөтпейди. Кьол жамаалга редакция элени эттиди эм ала артка кытай тамалыла. Газете басмаганын материалда айткыган оюму редакцияны оюму бля келишмесе боллукду. Ала айткыган шарт ючюн, Россия Федерацияны басманы юсонден Закону тиешилдикле, материалданы авторлары келери жууалды. Редакция авторлдан 400 бетт изилгенден (машинка бля жазылган 5-6 бетт) кючю алмайды. Газет Басмын эм асылмы информацийны эришилери кыруула жаны бля Кыбарты-Малъкар регион ишленинда 1994 жылда 14-чу шыпка регистрленген атыла.

Газетин басмагы КьМР-ни информация коммуникацияла, жамауат биригулени эм жаш телюно ишлени жаны бля министрствосуу компьютер службагы хазыр эттиди. Газет 1905 жылда Революция аты республикалы полиграфкомбинатта басылганды. Нальчик шахар, Ленин аты проспект, 33. Газетин ишлени тандыруу ючюн КьМР-ни почта сыямы федерациялы Управленисы жууалды. Телефон: 42-06-51, 42-19-59. Газетини финансы сактау ючюн КьМР-ни «Роспечать» акционер общество жууалды. Телефон: 42-09-34. Регистрация номер - Н-0066. Индекс - 51532.

Газетини финансы сактау ючюн КьМР-ни «Роспечать» акционер общество жууалды. Телефон: 42-09-34. Регистрация номер - Н-0066. Индекс - 51532.

Номерге графике кере 19 сагата кьол салында, 21.00 сагата кьол салындаган. ГАЗЕТИНИ НОМЕРИНЫ ЧЫГЪАРГАНЫ. Текуланы Хауа - дежурный редактор. Кетчинчаны Зульфийа - жууалы секретары орунбасары; Ахматланы Шахида - (1,2-чы бет), Акушуланы Феруза - (3,4-чы бет) - корректорла.

РЕДАКЦИОНЫ АДРЕСИ: 360000, Нальчик шахар, Ленин аты проспект, 5. Тираж 3850 экз. Заказ № 617